

Temat: Kościół synodalny – Komunia, uczestnictwo, misja.

1. Cele katechetyczne:

- ukazanie, czym jest sukcesja apostołska
- wyjaśnienie czym jest Synod oraz Synod Biskupów
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za nasz Kościół

2. Słowa klucze:

Kościół, sukcesja apostołska, biskupi, Synod

3. Uwagi metodyczne:

a) pomoce dydaktyczne:

kartki A4, kartki brystolu w formacie A1 (lub innym większym od A4),
markery lub pisaki,

kartki z fragmentami Pisma Świętego (materiały pomocnicze A):

Mt 28, 16-20 ; Mk 16, 15-20 ; Łk 24, 44-51 ; J 20, 19-23.

Notatka do katechezy (materiały pomocnicze B)

b) metody:

pogadanka sterowana, inscenizacja, praca z tekstem, wykład,
praca w grupach, burza mózgów

c) literatura i środki audiowizualne:

- wykorzystane:

- Pismo Święte Nowego Testamentu

- polecane:

- Youcat, Katechizm Kościoła Katolickiego dla Młodych (121-144)
- Konstytucja Dogmatyczna o Kościele „Lumen Gentium” (22)
- Katechizm Kościoła Katolickiego (884-887)

4. Plan katechezy:

A. Wstęp – ok. 10 min.

Pogadanka sterowana: *Kościół*

Inscenizacja: *Sukcesja apostołska*

B. Rozwinięcie – ok. 30 min.

Praca z tekstem: *Kapłani narzędziem w ręku Boga*

Wykład: *Synod Biskupów*

Praca w grupach + burza mózgów: *Nasze wnioski o naszym Kościele*

C. **Zakończenie** – ok. 5 min.

Podsumowanie

5. Przebieg katechezy:

A. Wstęp

Zanim rozpoczniemy katechezę, warto wcześniej odpowiednio przygotować salę lekcyjną do zajęć, poprzez ułożenie ławek w kształt podkowy, prostokąta lub kwadratu (łączymy ławki). Robimy to po to, aby uczniowie mogli lepiej doświadczyć, że są wspólnotą. Ułatwi im to również pracę na dalszym etapie katechezy.

Katechezę rozpoczynamy wspólną modlitwą poprzedzoną kilkusekundową ciszą po to, aby uczniowie mogli wkomponować w nią swoją własną intencję. Wcześniej wspominamy uczniom o tym, że taka chwila ciszy będzie i dlaczego. Proponowana modlitwa: *Ojciec Nasz* ponieważ właśnie tej modlitwy nauczył apostołów sam Pan Jezus.

Po zakończonej modlitwie, piszemy na tablicy słowo: „**Kościół**” i zadajemy uczniom pytanie: „czym jest **Kościół** - jak możemy go zdefiniować?” W formie pogadanki sterowanej próbujemy naprowadzić uczniów na oczekiwaną odpowiedź, a następnie zapisujemy ją na tablicy:

Kościół = z greckiego *ekklesia*, oznacza wspólnotę zwołanych. My wszyscy, którzy zostaliśmy ochrzczeni i wierzymy w Boga (wspólnota ludzi wierzących i ochrzczonych), stajemy się zwołani przez samego Pana Jezusa. Razem jesteśmy Kościołem.

Szczególnie ważne jest, aby ukazać uczniom, że istotą Kościoła są wszyscy ludzie – ja, Ty, Zosia, Krysia, Mateusz, Marcin itd. zaś jego Głową – Jezus Chrystus. To On jest najważniejszy w Kościele. Przyjmując Komunię Świętą stajemy się jednością nie tylko z Chrystusem, ale i z wszystkimi, którzy także ją przyjęli. Kapłani z polecenia Pana Jezusa, pełnią w Kościele rolę służebną z racji swojego powołania.

Po przypomnieniu podstawowych informacji dotyczących Kościoła, wybieramy spośród klasy kilku uczniów (minimum 5) i ustawiamy ich jeden za drugim. Prosimy uczniów, aby na chwilę wyobrazili sobie, że pierwsza osoba stojąca w rzędzie symbolizuje Pana Jezusa. Druga – apostołów, czyli pierwszych biskupów. Trzecia – uczniów, których mieli później apostołowie. Czwarta – biskupów z okresu np. średniowiecza. Piąta – biskupów którzy pełnią posługę dzisiaj, np. bp Grzegorz Rys.

1 osoba = Pan Jezus

2 osoba = apostołowie (pierwsi biskupi)

3 osoba = uczniowie apostołów

4 osoba = późniejsi biskupi

5 osoba = współcześni biskupi

Następnie prosimy, aby pierwsza osoba, która symbolizuje Pana Jezusa, odwróciła się, położyła ręce na tej, która stoi za nią i symbolizuje apostołów i udawała, że przekazuje jej moc. Potem drugi uczeń na którego przed chwilą nałożono ręce, robi to samo względem ucznia, który stoi za nim – i tak dalej. Tłumaczymy przy tym wyraźnie dzieciom, co właśnie się dzieje i co symbolizuje ta scenka:

Pan Jezus przekazał moc apostołom, czyli pierwszym biskupom. Biskupi przekazali tę moc swoim uczniom, czyli kolejnym biskupom. Tamci potem mieli swoich uczniów i zrobili to samo... i tak trwa to od ponad 2000 lat. Jesteśmy w stanie sprawdzić, który biskup, pochodzi od którego apostoła. Nazywa się to **sukcesja apostolska**. Wyraźnie zaznaczamy, że nie jest to wymysł człowieka lecz nakaz samego Boga.

B. Rozwinięcie

Dzielimy uczniów na 4 grupy. Następnie rozdajemy każdej grupie 1 czystą kartkę formatu A4 oraz tekst z wybranym fragmentem z Pisma Świętego (materiały pomocnicze A). Rozdajemy każdemu uczniowi w danej grupie kartkę z odpowiednim tekstem, który ma do opracowania cała grupa. Prosimy uczniów, aby uważnie przeczytali swoje fragmenty i wspólnie zastanowili się nad wnioskami, jakie z nich płyną. Proponuję, aby uczniowie mieli na to maksymalnie 10 minut. Wnioski należy wypisać na czystej kartce A4, którą dostali, a po upływie tego czasu grupy będą je przedstawiać na forum całej klasy. Wszystkie teksty opisują rozesłanie uczniów przez Jezusa Chrystusa. Po zakończonym ćwiczeniu warto w kilku słowach podsumować wszystkie wnioski w kontekście poprzedniej inscenizacji.

Następnie piszemy na tablicy słowo: „SYNOD” i tłumaczymy uczniom znaczenie tego słowa w formie krótkiego wykładu (patrz: materiały pomocnicze B).

Zaznaczamy, że skoro na takim synodzie, biskupi rozmawiają na ważne tematy, dotyczące nas wszystkich, to i my teraz w formie ćwiczenia spróbujemy poczuć się tak, jakbyśmy sami brali udział w takim spotkaniu. W tym celu rozdajemy uczniom kartki brystolu oraz markery lub pisaki i prosimy, aby napisali na środku pytanie:

„Dlaczego niektórzy ludzie, nie chcą w niedzielę iść do kościoła na Msze Świętą?”.

Prosimy, aby uczniowie po lewej stronie brystolu napisali: POWODY,

a po prawej stronie propozycję: ROZWIĄZANIE PROBLEMU.

Po zakończonej pracy, przedstawiciele grup na forum klasy opowiadają, jakie zagadnienia zostały poruszone oraz jakie mają propozycję, aby je rozwiązać. Warto też zwrócić uwagę na zasadę: „Zacznij od siebie!”

C. Zakończenie

W ostatniej części katechezy robimy rzetelne podsumowanie treści, jakie zostały przekazane na dzisiejszej lekcji religii. W tym celu rozdajemy uczniom przygotowane wcześniej notatki z dzisiejszej lekcji religii (materiały pomocnicze B). Zalecamy, aby w formie zadania

domowego przeczytali ją ze zrozumieniem, a dopiero potem wkleili do zeszytu przedmiotowego.

6. Materiały pomocnicze:

- wykorzystane:

A. Ćwiczenie: Kapłani narzędziem w ręku Boga – fragmenty Pisma Świętego

GRUPA 1

Mt 28, 16-20

Jedenastu zaś uczniów udało się do Galilei na górę, tam gdzie Jezus im polecił. A gdy Go ujrzeli, oddali Mu pokłon. Niektórzy jednak wątpili. Wtedy Jezus podszedł do nich i przemówił tymi słowami: «Dana Mi jest wszelka władza w niebie i na ziemi. Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Uczcie je zachowywać wszystko, co wam przykazałem. A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata».

GRUPA 2

Mk 16, 15-20

I rzekł do nich: «Idźcie na cały świat i głosicie Ewangelię wszelkiemu stworzeniu! Kto uwierzy i przyjmie chrzest, będzie zbawiony; a kto nie uwierzy, będzie potępiony. Tym zaś, którzy uwierzą, te znaki towarzyszyć będą: w imię moje złe duchy będą wyrzucać, nowymi językami mówić będą; węże brać będą do rąk, i jeśli by co zatrutego wypili, nie będzie im szkodzić. Na chorych ręce kłaść będą, i ci odzyskają zdrowie». Po rozmowie z nimi Pan Jezus został wzięty do nieba i zasiadł po prawicy Boga. Oni zaś poszli i głosili Ewangelię wszędzie, a Pan współdziałał z nimi i potwierdził naukę znakami, które jej towarzyszyły.

GRUPA 3

Łk 24, 44-51

Potem rzekł do nich: «To właśnie znaczyły słowa, które mówiłem do was, gdy byłem jeszcze z wami: Musi się wypełnić wszystko, co napisane jest o Mnie w Prawie Mojżesza, u Proroków i w Psalmach». Wtedy oświecił ich umysły, aby rozumieli Pisma, i rzekł do nich: «Tak jest napisane: Mesjasz będzie cierpiał i trzeciego dnia zmartwychwstanie, w imię Jego głoszone będzie nawrócenie i odpuszczenie grzechów wszystkim narodom, począwszy od Jerozolimy. Wy jesteście świadkami tego. Oto Ja ześlę na was obietnicę mojego Ojca. Wy zaś pozostańcie w mieście, aż będziecie przyobleczeni mocą z wysoka». Potem wyprowadził ich ku Betanii i podniósłszy ręce błogosławił ich. A kiedy ich błogosławił, rozstał się z nimi i został uniesiony do nieba.

GRUPA 4

J 20, 19-23

Wieczorem owego pierwszego dnia tygodnia, tam gdzie przebywali uczniowie, gdy drzwi były zamknięte z obawy przed Żydami, przyszedł Jezus, stanął pośrodku i rzekł do nich: «Pokój wam!» A to powiedziawszy, pokazał im ręce i bok. Uradowali się zatem uczniowie ujrawszy Pana. A Jezus znowu rzekł do nich: «Pokój wam! Jak Ojciec Mnie posłał, tak i Ja was posyłam». Po tych słowach tchnął na nich i powiedział im: «Weźmijcie Ducha Świętego! Którym odpuścicie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane».

B. Ćwiczenie: Nasze wnioski o naszym Kościele – notatka do zeszytu

Kościół = z greckiego *ekklesia*, oznacza wspólnotę zwołanych. My wszyscy, którzy zostaliśmy ochrzczeni i wierzymy w Boga (wspólnota ludzi wierzących i ochrzczonych), stajemy się zwołani przez samego Pana Jezusa. Razem jesteśmy Kościołem (por. Youcat 121).

Zadania Kościoła w świecie współczesnym:

- Wierność Chrystusowi
- Głoszenie Ewangelii
- Posługa 7 sakramentów świętych
- Miłość caritas (bezinteresowne czynienie dobra)
- Budowanie jedności
- Stanie na straży wartości

Synod – zebranie przedstawicieli duchowieństwa na polecenie biskupa po to, aby pomóc mu rozeznąć, jakie problemy występują w diecezji i zaproponować możliwe najlepsze ich rozwiązanie.

Synod Biskupów – zebranie biskupów w celu omówienia zagadnień związanych z działalnością Kościoła. Zadaniem Synodu Biskupów jest rozpatrywanie przedstawionych mu spraw i wysuwanie wniosków. Synod Biskupów jest zwoływany co jakiś czas przez papieża, któremu bezpośrednio podlega. Papież Franciszek zwołał właśnie taki synod, który będzie trwał w okresie 2021 – 2023 r. Ojciec Święty zdecydował, by miał on wymiar szerszy, umożliwiającą uczestnictwo w nim każdemu ochrzczoneму. Jego zasadniczym celem jest większe uczestnictwo wszystkich wiernych w kształtowaniu życia i misji ewangelizacyjnej Kościoła

Składać się on będzie z 3 etapów:

- 1) Etap diecezjalny - Konsultacje odbywać się będą na poziomie parafii i poszczególnych wspólnot duszpasterskich takich jak m.in.: ruchy apostołskie, młodzież, katecheci, małżonkowie, siostry zakonne i inne.
- 2) Etap kontynentalny
- 3) Etap powszechny (światowy)

Autor konspektu:
mgr Klaudiusz Bielicki